

Briuselis, 2020 m. spalio 9 d.
(OR. en)

11413/20

COSI 142
JAIEX 88
CORDROGUE 50
CT 74
COPS 306
CRIMORG 74
IXIM 97
ENFOPOL 231
ENFOCUSTOM 101
CYBER 184
JAI 765

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9478/2/20 REV 2

Dalykas: Ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl
Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto
veiklos 2019 m. sausio mėn.–2020 m. birželio mėn. laikotarpiu

Pagal SESV 71 straipsnį ir Tarybos sprendimo 2010/131/ES dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) įkūrimo 6 straipsnio 2 dalį Taryba nuolat informuoja Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus apie nuolatinio komiteto veiklą.

Priede pateikiama ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl COSI veiklos 2019 m. sausio mėn.–2020 m. birželio mėn. laikotarpiu, dėl kurios susitarė COSI po 2020 m. rugsėjo 23 d. neformalios komiteto narių vaizdo konferencijos.

Ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) veiklos 2019 m. sausio mėn.–2020 m. birželio mėn. laikotarpiu

Turinys

1.	Santrauka	5
2.	Horizontalieji klausimai	11
	2.1 ES vidaus saugumo ateitis	11
	2.2 Technologiniai pokyčiai ir vidaus saugumas.....	13
	2.2.1 ES vidaus saugumo inovacijų centras	13
	2.2.2 Tarybos išvados dėl naujos įveiklinamosios informacijos	14
	2.3 COVID-19 poveikis vidaus saugumui ir veiklos tęstinumo palaikymui	14
3.	Kova su terorizmu	16
	3.1 ES atsakas į terorizmą.....	16
	3.2 Kovos lauko informacija	17
	3.3 Grįžtantys užsienio teroristai kovotojai.....	17
	3.4 Dešinysis smurtinis ekstremizmas.....	18
	3.5 ES kovos su terorizmu grėsmių vertinimas	18
	3.6 ChBRB grėsmė	18
	3.7 Kova su antisemitizmu. Dabartinė padėtis ir tolesni veiksmai.....	19
4.	Kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklas / EMPACT	20
	4.1 Kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo įgyvendinimas ir peržiūra.....	21
	4.2 2021 m. ES SOCTA	21
	4.3 Nepriklausomas vertinimas	22
	4.4 Finansavimas	23
	4.5 Ataskaitų teikimo mechanizmas	24
	4.6 Matomumas	24
	4.7 Bendrų veiksmų dienos	25

5.	Organizuotas ir sunkių formų tarptautinis nusikalstamumas – teminė sritis.....	26
5.1	Finansinių tyrimų, įskaitant TST, tobulinimas	26
5.2	Neteisėta prekyba narkotikais.....	27
5.3	Neteisėtas migrantų gabenimas ir prekyba žmonėmis	28
5.4	Mafijos pobūdžio organizuotos grupės.....	29
5.5	Dokumentų klastojimas	29
6.	Vidaus ir išorės ryšys.....	30
6.1	BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimas Susitarimas dėl civilinių BSGP pajėgumų	30
6.2	Hibridinės grėsmės	30
7.	Bendradarbiavimas su Vakarų Balkanų partneriais.....	32
8.	Informacijos valdymas	34
9.	Muitinės: muitinių indėlio į vidaus saugumą stiprinimas.....	36
10.	Mokymas	37
11.	COSI paramos grupės vaidmuo.....	38
12.	Išvados	38
13.	I priedas. COSI ir COSI PSK posėdžiai 2019 m. sausio mėn. – 2020 m. birželio mėn.....	39
14.	II priedas. Santrumpos.....	40
15.	III priedas. EMPACT bendroji faktų suvestinė. 2019 m. OVP.....	42

Ši ataskaita yra septintoji ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams pagal SESV 71 straipsnį ir Tarybos sprendimo 2010/131/ES dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) įkūrimo 6 straipsnio 2 dalį, kuriuose nustatyta, kad Taryba turi nuolat informuoti Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus apie nuolatinio komiteto veiklą.

Šioje ataskaitoje pristatoma **COSI veikla 2019 m. sausio mėn.–2020 m. birželio mėn.** laikotarpiu pirmininkaujant Rumunijai, Suomijai ir Kroatijai.

1. SANTRAUKA

Rumunijos, Suomijos ir Kroatijos pirmininkavimo laikotarpiu COSI toliau vykdė savo įgaliojimus **palengvinti, skatinti ir stiprinti ES valstybių narių operatyvinio tarpusavio bendradarbiavimo** vidaus saugumo srityje koordinavimą. Pagal šiuos įgaliojimus COSI veikė kaip stebėsenos, patariamasis ir sprendimų priėmimo organas, kurio veikloje dalyvavo aukšto rango atstovai ir ekspertai iš visų ES valstybių narių ir prireikus atitinkamų TVR agentūrų ir kuris užtikrino policijos, muitinių, sienos apsaugos pareigūnų ir teisminių institucijų bei kitų atitinkamų subjektų veikos sinergiją.

Pirmininkaujant šiai trijų valstybių narių grupei COSI buvo daugelio pokyčių, pažangos ir konkrečių veiklos rezultatų liudininkė, taip pat susidūrė su dabartinės COVID-19 pandemijos sukeltomis problemomis ir jas sprendė, taip pat jai teko įveikti su tuo susijusius sunkumus.

Laikotarpiu nuo 2019 m. sausio mėn. iki 2020 m. birželio mėn. COSI teikė gaires plėtojant ir nagrinėjant kelis **horizontaliuosius klausimus**.

Ataskaitiniu laikotarpiu Komiteto veiklą įgyvendinant 2019–2024 m. strateginę darbotvarkę teisingumo ir vidaus reikalų srityje paženklino visa apimantys debatai **dėl ES vidaus saugumo ateities**. Jie buvo pradėti 2019 m. pirmąjį pusmetį pirmininkaujant Rumunijai ¹, išsamiai plėtoti 2019 m. antrąjį pusmetį pirmininkaujant Suomijai, o 2020 m. Kroatijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo vykdoma tolesnė su jais susijusi veikla. Rengiantis 2019 m. antrojo pusmečio Tarybos diskusijoms buvo surengta keletas teminių debatų dėl kelių COSI vadovaujamų horizontaliųjų darbo krypčių, įskaitant operatyvinio bendradarbiavimo teisėsaugos srityje sistemos stiprinimą, naujų technologijų ir hibridinių grėsmių poveikį vidaus saugumui, ES TVR agentūrų vaidmenį, taip pat informacijos valdymą ir automatizavimą bei teisėsaugos pareigūnams skirtą mokymą.

¹ Dok. 9393/19.

2019 m. gruodžio mėn. Taryba patvirtino pirmininkavusios Suomijos ataskaitoje ² patvirtintas horizontaliąsias darbo kryptis siekiant orientuoti būsimus pokyčius vidaus saugumo srityje. Buvo akcentuojamos temos, grindžiamos pagarba pagrindinėms teisėms ir teisinės valstybės principui – integruoto požiūrio į saugumą stiprinimas, daugiausia dėmesio skiriant glaudesniai tarpžinybiniam ir tarpsektoriniam bendradarbiavimui, taip pat būtinybės remti teisėsaugos institucijas visoje Sąjungoje skaitmeninės transformacijos srityje ir galimų priemonių, kaip tai padaryti, klausimo nagrinėjimas.

ES TVR agentūrų vaidmuo buvo horizontalioji tema, susijusi su daugeliu pagrindinių klausimų, pavyzdžiui, technologijų plėtra ir perversminių technologijų poveikiu, vidaus saugumui skirtos informacijos valdymo sistemos stiprinimu, daugiausia dėmesio skiriant duomenų analizės pajėgumų stiprinimui, ir teisėsaugos operatyvinio bendradarbiavimo sistemos stiprinimu.

COSI sprendė uždavinius, su kuriais susiduriama vidaus saugumo srityje vis daugiau technologinių ir skaitmeninių galimybių teikiančiame pasaulyje. Todėl teisėsaugos institucijos turi būti pajėgios neatsilikti nuo šių pokyčių. Aptardamos ES vidaus saugumo ateitį valstybės narės pritarė tam, kad Europole būtų sukurtas **TVR inovacijų centras**, su kuriuo susijusius įgaliojimus ministrai suteikė 2019 m. spalio mėn. įvykusiame TVR tarybos posėdyje. 2020 m. COSI buvo paprašyta patvirtinti ir įgyvendinti pagrindinius principus siekiant įsteigti ES vidaus saugumo inovacijų centrą remiantis Tarybos įgaliojimais, kad būtų visapusiškai sutelkiamas dėmesys į vidaus saugumą, taikomas tarpžinybinis požiūris, grindžiamas esamų pajėgumų papildomumu ir sinergija, įtraukumu ir kolektyviniu rezultatų užtikrinimu, siekiant patenkinti saugumo srities subjektų poreikius ir nustatyti inovacijų skatinimo galimybes.

COVID-19 pandemija padarė didžiulį poveikį mūsų visuomenei ir natūraliai pakeitė teisėsaugą ir vidaus saugumą. Nuo pandemijos pradžios COSI skubiai pertvarkė savo darbotvarkę, kad galėtų atidžiai stebėti ir nagrinėti pandemijos poveikį vidaus saugumui. Padedant TVR agentūroms buvo užtikrintas labai geras informuotumas apie padėtį, susijusią su nusikalstamumo raida ir ji buvo reguliariai stebima. Veiklos tęstinumo išsaugojimas buvo kitas aspektas, kuriam valstybės narės skyrė ypač daug dėmesio, aiškiai ragindamos stiprinti ES operatyvinio bendradarbiavimo sistemą ir kurti ES masto IT sprendimus, skirtus geresniam sujungiamumui ir keitimosi informacija skatinimui ateityje.

² Dok. 14297/19.

Be to, COSI toliau vykdė stebėseną, teikė konsultacijas ir pagalbą priimant sprendimus pandemijos metu naudodamas alternatyvius darbo metodus, pavyzdžiui, taikydamas rašytines procedūras COSI paramos grupėje ir rašytines procedūras, taip pat vaizdo konferencijas su delegacijomis COSI posėdžiuose.

Kova su terorizmu ir toliau buvo nuolatinis COSI darbotvarkės prioritetas.

Be grėsmės vertinimo kovos su terorizmu srityje, ypatingas dėmesys buvo skiriamas pokyčiams, susijusiems su **užsienio teroristais kovotojais**, įskaitant sugrįžusius užsienio kovotojus. Jų keliama potenciali terorizmo grėsmė yra vienas iš didžiausių susirūpinimą tiek politiniu, tiek operatyviniu lygmeniu keliančių klausimų. COSI aptarė iš patikimų trečiųjų šalių gautos informacijos apie įtariamus užsienio teroristus kovotojus įvedimo į SIS proceso planą, o tai padėjo geriau suprasti esamas galimybes pagal ES ir nacionalinės teisės aktus ir nustatyti, kuriuos aspektus būtų galima dar labiau supaprastinti.

Po 2019 m. antrąjį pusmetį Terorizmo darbo grupėje įvykusių išsamių ekspertų diskusijų COSI, rengdamasis Tarybos debatams, sustiprino labiau racionalizuoto reagavimo į **dešinėsios pakraipos smurtinį ekstremizmą** sistemą, o tada buvo patvirtinta prioritetinių veiksmų šiam klausimui spręsti matrica.

COSI toliau atliko esminį vaidmenį vadovaudamas kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu **ES politikos ciklui** dėl Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos (EMPACT). Kaip išdėstyta ES politikos ciklo įgaliojimuose, COSI, padedamas paramos grupės Taryboje, toliau įdėmiai vertino operatyvinių veiksmų planų (OVP) įgyvendinimą, stebėdamas valstybių narių ir kitų atitinkamų subjektų dalyvavimą siekiant užtikrinti jų įsipareigojimą ir reikiamą žmogiškųjų ir finansinių išteklių skyrimą. Komitetas du kartus per metus toliau stebėjo OVP įgyvendinimo pažangą, remdamasis Europolo išvadomis dėl OVP įgyvendinimo ir vadovaujančių subjektų ataskaitomis bei nacionalinių EMPACT koordinatorių ataskaitomis.

Ataskaitiniu laikotarpiu daugiausia dėmesio skirta ataskaitų teikimo mechanizmo supaprastinimui siekiant užtikrinti, kad OVP įgyvendinimo ataskaitos būtų paprastesnės ir būtų galima geriau stebėti įgyvendinimą. 2020 m. vasario mėn. buvo parengtas naujas ataskaitų teikimo mechanizmas. Šiuo laikotarpiu COSI taip pat sudarė sąlygas priimti kitą ES sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimą (ES SOCTA), kuriame bus apibrėžti **2022–2025 m. laikotarpio ES kovos su nusikalstamumu prioritetai**. Šiame kontekste COSI aptarė **ES SOCTA naudotojų reikalavimus**³ ir peržiūrėtą **ES SOCTA metodiką**⁴ ir susitarė dėl šių dviejų dokumentų.

³ Dok. 9038/1/19 REV 1.

⁴ Dok. 13732/1/19 REV 1.

Toliau buvo pabrėžiama būtinybė didinti **ES politikos ciklo matomumą**, kad būtų akcentuojami patikimi veiklos rezultatai, kurių pasiekta kovojant su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu. Bus parengtas **komunikacijos veiksmų planas** EMPACT matomumui ilguoju laikotarpiu didinti. Siekiant, kad visuomenei būtų lengviau susipažinti su ES politikos ciklo / EMPACT veiklos rezultatais, kartu su metiniu **reklaminiu vaizdo įrašu** ⁵ buvo viešai paskelbtos veiklos rezultatų **suvestinės** ⁶.

Organizuoto ir sunkių formų tarptautinio nusikalstamumo srityje COSI daugiausia dėmesio skyrė kelioms teminėms darbo kryptims. Buvo surengti politiniai debatai dėl **finansų tyrimų gerinimo** siekiant kovoti su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, pabrėžiant, kad reikia visapusiškesnio požiūrio į finansų tyrimus, kuris apimtų turto susigrąžinimo ir konfiskavimo priemonės, finansinės žvalgybos padalinių (FŽP) bendradarbiavimo priemonės ir Europolo vaidmenį tame bendradarbiavime bei su grynaisiais pinigais ir virtualiais mokėjimais susijusias priemones.

Atsižvelgiant į šių debatų rezultatus, Teisėsaugos darbo grupėje buvo rengiamos Tarybos išvados; jos buvo priimtos 2020 m. birželio mėn.⁷

COSI įvyko teminiai debatai atsižvelgiant į **2019 m. ES narkotikų rinkų ataskaitą** ir buvo pažymėta, kad ES narkotikų rinka tampa vis sudėtingesnė, labiau prisitaikanti ir novatoriškesnė, ir pabrėžta, kad būtina išnagrinėti, kurias politikos kryptis būtų galima toliau plėtoti siekiant sustiprinti atsaką į nuolat kintančią neteisėtą prekybą narkotikais veiklą. Buvo atkreiptas dėmesys į grėsmę, kurią ji kelia Europos saugumui, ir į uždavinius, kylančius politikos formavimo ir teisėsaugos srityse, pabrėžiant, kad reikia iš naujo skirti dėmesio neteisėtai prekybai narkotikais vykdant į ateitį orientuotą integruotą, subalansuotą ir faktiniais duomenimis pagrįstą politiką narkotikų klausimu. Remiantis COSI pateiktomis gairėmis Narkotikų horizontaliosios darbo grupės (HDG), kurią sustiprino Teisėsaugos darbo grupė, buvo paprašyta nustatyti, kokių konkrečių veiksmų būtų galima imtis siekiant pagerinti ES atsaką į neteisėtą prekybą narkotikais ⁸. 2020 m. gegužės mėn. COSI **patvirtino strateginį ir operatyvinį reagavimo į prekybą narkotikais stiprinimo priemonių rinkinį** ⁹.

⁵ [Error! Hyperlink reference not valid.](#)

⁶ Dok. 7623/20.

⁷ Dok. 8605/20.

⁸ Dok. 5756/20.

⁹ Dok. 7743/20, kuris vėliau po COSI posėdžio buvo peržiūrėtas ir buvo parengtas dok. 7743/1/20 REV 1.

COSI savo darbe toliau daug dėmesio skyrė **reagavimo į neteisėto migrantų gabenimo tinklus** stiprinimui.

Vykdamas tolesnę veiklą, susijusią su 2020 m. sausio 23 d. neformaliu Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimu, COSI buvo pasikeista nuomonėmis atsižvelgiant į bendrą Europolo, FRONTEX ir EASO ataskaitą dėl **kovos su neteisėtu migrantų gabenimu Vakarų Balkanuose**. Delegacijos pritarė tam, kad Vakarų Balkanuose būtų plėtojamas intensyvesnis keitimasis informacija, kuris galėtų būti kuriamas pagal esamus ES mechanizmus. Platesnis ES agentūrų dalyvavimas regione tam tikrais atvejais buvo laikomas naudingą, tačiau buvo pabrėžta, kad reikia glaudesnio įvairių ES subjektų veiklos koordinavimo. Remdamasis gerais veiklos rezultatais, Komitetas paragino Vakarų Balkanų partnerius aktyviau dalyvauti ES politikos ciklo / EMPACT veikloje.

Priėmus susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų, toliau buvo dedamos pastangos, susijusios su civilinių BSGP struktūrų ir TVR subjektų bendradarbiavimu ir sinergijos bei papildomumo stiprinimu. **Vidaus ir išorės saugumo sąsajos** kontekste COSI ir PSK šiuo laikotarpiu daugiausia dėmesio skyrė susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų įgyvendinimui. Iki šiol jungtiniuose TVR, BSGP ir Tarybos darbo organų posėdžiuose buvo pristatytos trys atskiros susitarime nustatytų saugumo uždavinių mini koncepcijos, o darbas jau gerokai pasistūmėjęs į priekį. Apskritai pritariama mini koncepcijomis grindžiamam požiūriui į susitarimo dėl civilinių pajėgumų įgyvendinimą vykdamas konkrečius ir bandomuosius projektus, susijusius su atitinkamomis misijomis.

COSI nagrinėjo **hibridinių grėsmių** klausimą; šis darbas buvo grindžiamas 2019 m. liepos mėn. Helsinkyje įvykusiame neformaliame ministrų posėdyje įvykusios scenarijais grindžiamos politinės diskusijos rezultatais. Delegacijos pritarė, kad turėtų būti laikomasi daugiasektorinio, nacionalinio ir ES požiūrio, ir pabrėžė ES agentūrų vaidmenį remiant valstybių narių pastangas. Atsižvelgiant į diskusijų rezultatus, 2019 m. spalio mėn. Taryboje įvyko politiniai debatai.

Bendradarbiavimas su Vakarų Balkanais ir toliau buvo COSI **prioritetas**. Kaip nurodė pirmininkavusi Kroatija, Vakarų Balkanų partnerių priartinimas prie ES veiklos standartų ir mechanizmų yra labai svarbus siekiant užtikrinti visos Europos saugumą.

Informacijos valdymas buvo svarstytas viename iš COSI teminių debatų dėl vidaus saugumo ateities. Atsižvelgdamos į galutinių naudotojų interesus, delegacijos paragino sukurti išsamią politikos programą informacijos valdymo srityje, kuri apimtų visą duomenų grandinę nuo prieigos iki veiksmingo keitimosi ir naudojimo, duomenų kokybę, duomenų analizę, automatizavimą ir priemones struktūrinei pažangai užtikrinti. COSI patvirtino, kad reikalingas tolesnis automatizavimas, visų pirma didelių duomenų kiekių analizės kontekste. Sąveikumo įgyvendinimas buvo vienbalsiai įvardytas kaip absoliutus prioritetas, raginant nuolat teikti ES paramą ne tik techniniam įgyvendinimui, bet ir poreikio suformuoti reikiamą mąstyseną klausimui spręsti, kad ji būtų pasitelkiama praktiškai. Kai kurios delegacijos ragino laikytis atsargumo išplečiant sąveikumą ir į jį įtraukiant decentralizuotas sistemas, kol bus užtikrintas visiškas dokumentų rinkinio įgyvendinimas.

Komitetas ir toliau daug dėmesio skyrė muitinių indėlio į vidaus saugumą didinimui. COSI aptarė, kokiais būdais būtų galima toliau stiprinti tokį bendradarbiavimą, kuris laikomas itin svarbiu kovojant su organizuotu nusikalstamumu¹⁰. Delegacijos pabrėžė teigiamą bendradarbiavimą su muitinėmis įgyvendinant kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklą / EMPACT, ir paragino užtikrinti didesnę sinergiją su 10-uoju muitinės veiksmų planu.

Kalbant apie **ES teisėsaugos pareigūnų mokymą** – dar viena horizontalioji debatų apie vidaus saugumo ateitį tema – buvo pritarta standartizuotų mokymo veiklos visoje ES programų rengimui, atsižvelgiant į nacionalinius skirtumus, ir pasiūlyta nustatyti kokybės sertifikavimo standartus. Vieningai pritarta tolesniam mainų programų plėtojimui.

COSI buvo reguliariai informuojamas apie TVR agentūrų bendradarbiavimą ir sąveiką, pavyzdžiui, rengiant **TVR agentūrų tinklo** veiklos ataskaitas. 2019 m. ir 2020 m. metais tinklui pirmininkauja atitinkamai Europolas ir Eurojustas.

COSI paramos grupė ir vėl teikė stabilią paramą palengvindama COSI darbą, visų pirma kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo kontekste. Ji parengė diskusijas COSI, suformuluodama tam tikrus labiau techninio pobūdžio punktus arba supaprastindama ir rengdamasi diskusijoms COSI.

¹⁰ Dok. 7664/1/20 REV 1.

2. HORIZONTALIEJI KLAUSIMAI

2.1 ES vidaus saugumo ateitis

2019 m. birželio mėn. Taryba vedė politinius debatus „**ES viešosios tvarkos palaikymo ateitis**“¹¹, kurie buvo kolektyvinių svarstymų dėl būsimos vidaus saugumo krypties dalis.

Remdamasi ES strategine darbotvarke, pirmininkaujanti FI sustiprino diskusijas, be kita ko, įvairiomis teminėmis diskusijomis dėl įvairių vidaus saugumo, migracijos ir teisingumo aspektų. Buvo siekiama tikslo iki metų pabaigos konsoliduoti diskusijų rezultatus ir patvirtinti Tarybos poziciją dėl būsimos krypties TVR srityje.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas iššūkiams ir poreikiams, susijusiems su veiksmingu priimtų priemonių įgyvendinimu, technologiniais pokyčiais, informacijos valdymu, teisėsaugos pareigūnų mokymu, operatyviniu bendradarbiavimu, ES TVR agentūrų vaidmeniu ir t. t.

Tolesnės diskusijos pradėtos 2019 m. liepos mėn. neformaliame COSI posėdyje, rengiantis neformaliai TVR tarybos posėdžiui, iškeliant tam tikras pagrindines horizontaliąsias temas. Teminės diskusijos taip pat vyko atitinkamose darbo grupėse, pavyzdžiui, Teisėsaugos darbo grupėje, Terorizmo darbo grupėje ir Keitimosi informacija darbo grupėje (DAPIX IE) (IXIM), o COSI jas toliau plėtojo rengiantis ministrų debatams. Išsamiai aptarta daugelis temų, be kita ko: operatyvinio bendradarbiavimo teisėsaugos tikslais sistemos stiprinimas, naujų technologijų ir hibridinių grėsmių poveikis vidaus saugumui, ES TVR agentūrų vaidmuo, informacijos valdymas ir automatizavimas, taip pat teisėsaugos institucijų darbuotojų mokymas.

Vieneri debatai iš 2019 m. rugsėjo mėn. COSI surengtų debatų sekos buvo skirti naujoms technologijoms ir vidaus saugumui¹². Juose apžvelgtas su teisėsauga susijusių technologinių pokyčių poveikis, o COSI pareiškė visapusiškai pritarantis tam, kad būtų sukurtas **Vidaus saugumo inovacijų centras**, kuriame diegiant naujas technologijas turėtų būti sistemingai atsižvelgiama į teisėsaugos poreikius.

¹¹ Dok. 9027/19.

¹² Dok. 12224/19.

Įvairių teminių diskusijų rezultatai buvo apibendrinti 2019 m. gruodžio mėn. Tarybai pateiktoje pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitoje ¹³, kurioje išdėstyti keturi pagrindiniai klausimai.

Propaguotas **proaktyvus** teisėsaugos institucijų, remiamų rekomenduojamojo inovacijų centro, **požiūris į naujas technologijas**, pabrėžiant, kad reikia atsižvelgti į teisėsaugos institucijų poreikius.

Visapusiška **veiksminga informacijos valdymo** sistema, siekiant užtikrinti, kad visa būtina esama informacija būtų prieinama, tvarkoma, **analizuojama** ir ja būtų keičiamasi greitai ir veiksmingai, kad ja remiantis būtų imamasi žvalgybos informacija grindžiamų veiksmų.

Kalbant apie **daugiadalykį tarpvalstybinį bendradarbiavimą**, buvo teigiama, kad reikia peržiūrėti tarpvalstybinio teisėsaugos bendradarbiavimo teisinę sistemą ir Europolo įgaliojimus siekiant tai pritaikyti prie esamų realijų ir būsimų iššūkių.

Siekiant atsižvelgti į įvairias grėsmes vidaus saugumui, rekomenduota laikytis **visapusiško požiūrio į saugumą**. Pabrėžta, kad svarbu strategiškiau, koordinuočiau ir darniau dirbti visuose atitinkamuose politikos sektoriuose ir tarp atitinkamų subjektų.

Per šiuos debatus nuomonės dėl poreikio užtikrinti tvarią finansinę perspektyvą ES TVR agentūroms ir visų pirma Europolui, taip pat dėl tinkamo išteklių skyrimo vidaus saugumo prioritetams atsižvelgiant į nuolat besivystančią ir sparčiai kintančią saugumo aplinką iš esmės sutapo. Šiame kontekste delegacijos susipažino su derybų dėl kitos 2021–2027 m. DFP esama padėtimi ¹⁴ ir susitarė dėl būtinybės palaikyti ryšius su finansų ministerijomis nacionaliniu lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad derybose dėl Bendrojo DFP reglamento būtų atsižvelgta į poreikį proporcingai paskirstyti lėšas vidaus saugumo prioritetams.

¹³ Dok. 14297/19.

¹⁴ Dok. 9034/19.

2.2 Technologiniai pokyčiai ir vidaus saugumas

2.2.1 ES vidaus saugumo inovacijų centras

Rengiantis Tarybos debatams dėl naujų technologijų ir vidaus saugumo ¹⁵ 2019 m. rugsėjo mėn. Komitete pasikeista nuomonėmis – tai buvo bendro pobūdžio svarstymų dėl ES vidaus saugumo ateities dalis. Delegacijos pritarė tam, kad būtų sukurtas Europolo tvarkomas **TVR inovacijų centras**, kartu pabrėždamos, kad reikia užtikrinti **tinkamą** jo veiklos **finansavimą**. Spalio mėn. Taryba šiuo tikslu suteikė plačius įgaliojimus.

Siekiant paspartinti ES inovacijų centro steigimo darbą, 2020 m. vasario mėn. COSI buvo paprašyta patvirtinti pagrindinius ES vidaus saugumo inovacijų centro įsteigimo principus ¹⁶, remiantis Tarybos įgaliojimais, t. y. visapusiškas dėmesys vidaus saugumui, tarpžinybinis požiūris, grindžiamas esamų pajėgumų papildomumu bei sinergija, įtraukumas ir kolektyvinis įgyvendinimas, siekiant patenkinti saugumo srities subjektų poreikius ir nustatyti galimybes būsimiems pokyčiams. Komitetas pabrėžė, kad reikia toliau vystyti centro veiklos ir finansinį modelį. Atitinkamų TVR agentūrų buvo paprašyta pristatyti bandomuosius projektus, kurie gali parodyti tarpžinybinio metodo pridėtinę vertę pasitelkiant ES inovacijų centrą.

2020 m. gegužės mėn. COSI surengė neformalią diskusiją vaizdo telekonferencija, kad dar geriau išsiaiškintų pagrindinius ES vidaus saugumo inovacijų centro įsteigimo principus ¹⁷ po to, kai vasario mėn. COSI posėdyje centro sistemai iš esmės pritarta.

Europolas, padedamas Komisijos, koordinuos reikiamų administracinių susitarimų rengimą, įskaitant su iniciatyvinės grupės veikimu susijusių darbo tvarkos taisyklių rengimą, kad juos patvirtintų COSI.

¹⁵ Dok. 12224/19.

¹⁶ Dok. 5757/20.

¹⁷ Dok. 7829/20.

2.2.2 Tarybos išvados dėl naujos įveiklinamosios informacijos

2019 m. sausio mėn. neformaliame TVR tarybos posėdyje ministrams iš esmės pritarus pirmininkaujančios valstybės narės iniciatyvai dėl **naujos įveiklinamosios informacijos**, COSI pasikeitė nuomonėmis dėl pagrindinių pirmininkaujančios valstybės narės pateiktos koncepcijos elementų ¹⁸. COSI pabrėžė, kad skubiai reikia sklandesnio proceso siekiant padėti teisėsaugos institucijoms visoje Sąjungoje suprasti, vystyti ir naudoti technologijas bei priemones skaitmeninių duomenų srityje, įskaitant mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvas. Vykdydamas tolesnę veiklą po šių debatų Europolas pateikė dalijimosi žiniomis platformos vystymo veiksmų gaires ¹⁹, o 2019 m. birželio mėn. **Taryba priėmė išvadas** ²⁰.

2.3 COVID-19 poveikis vidaus saugumui ir veiklos tęstinumo palaikymui.

COSI savo 2020 m. pavasario darbotvarkėje svarbiausią vaidmenį skyrė **COVID-19 poveikiui vidaus saugumui** ir teisėsaugos veiklos tęstinumo palaikymui ²¹. Ši diskusija buvo tolesnė veikla, susijusi su 2020 m. balandžio mėn. įvykusia neformalia vidaus reikalų ministrų vaizdo konferencija, kurioje buvo akcentuoti krizės saugumo aspektai.

COVID-19 pandemija lėmė pokyčius ir naujas tendencijas sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo srityje ne tik ES, bet ir visame pasaulyje. Po izoliavimosi ir tarpvalstybinių kelionių suvaržymų ONG prisitaikė prie naujų aplinkybių ir priderina savo veiklą prie pandemijos ypatumų. ONG masyviai išplėtė savo veiklą internete, rinkdamosi aukas ir vartotojus internete, socialiniuose tinkluose ir tamsiajame tinkle. Pandemija ir pats izoliavimasis paskatino nusikalstamą ir nesąžiningą veiklą, susijusią su medicinos prekėmis ir paslaugomis. Nusikalstama veikla buvo greitai pritaikyta prie paklausos pasaulio rinkoje modelio naujomis COVID-19 aplinkybėmis.

Po krizės Sąjunga sutelkė savo pajėgumus siekdama užtikrinti, kad nusikalstamo pasaulio raida ir COVID-19 poveikis vidaus saugumui būtų nuolat stebimi, kad būtų galima numatyti pokyčius ir pateikti atsakomąsias priemones.

¹⁸ Dok. 9035/19.

¹⁹ Dok. 13731/19.

²⁰ Dok. 9720/19.

²¹ Dok. 7828/20.

Šiame kontekste dar akivaizdžiau, kad teisėsaugos ir teisminėms institucijoms reikia suteikti prie naujos aplinkos pritaikytų įgūdžių. Itin reikia lanksčių ir patikimų IT sprendimų, didinti naujų sričių ekspertinių žinių lygį ir skirti pakankamai finansinių išteklių. Kitas aspektas, kuriam buvo skirtas ypatingas dėmesys, buvo veiklos tęstinumo išsaugojimas. Izoliavimosi laikotarpiu buvo išlaikytas operatyvinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija tęstinumas tais atvejais, kai būta IT sprendimų, valdžios institucijų sujungiamumo ir saugių ryšio kanalų. Valstybės narės aiškiai ragina stiprinti ES operatyvinio bendradarbiavimo sistemą ir kurti ES masto IT sprendimus, skirtus geresniam sujungiamumui ir keitimosi informacija skatinimui ateityje.

3. KOVA SU TERORIZMU

Nors 2019 m. ir 2020 m. sumažėjo teroristinių išpuolių skaičius ir poveikis, tačiau kova su terorizmu tebebuvo vienas iš svarbiausių COSI darbotvarkės prioritetų; kovojant su šia ES vidaus saugumui kylančia grėsme reikia daugiadalykio požiūrio.

3.1 ES atsakas į terorizmą

Rengdamasis 2019 m. pavasarį įvyksiantiems Tarybos debatams, COSI apžvelgė nuo 2015 m. padarytą pažangą²² užkertant kelią terorizmui ir kovojant su juo ES lygmeniu ir nurodė galimas būsimų veiksmų kryptis. Europos Parlamentas (EP), kaip viena iš teisėkūros institucijų, atliko svarbų vaidmenį ne tik priimant daugybę teisėkūros procedūra priimamų dokumentų, bet ir atliekant plačios apimties Specialiojo kovos su terorizmu komiteto darbą²³, po kurio 2018 m. gruodžio mėn. buvo priimta išsami ataskaita dėl kovos su terorizmu, įskaitant 227 rekomendacijas dėl būsimo darbo šioje srityje. Pirmininkaujanti valstybė narė pradėjo svarstymų procesą dėl tolesnių veiksmų šioje srityje, atsižvelgdama į tai, kad 2019 m. ES įvyko daug pokyčių, kurie galėjo turėti įtakos ES vidaus saugumo politikai, be kita ko, kovos su terorizmu atžvilgiu.

Komitete pasikeista nuomonėmis, atkreipiant dėmesį į poreikį įgyvendinti priimtas priemones ir šalinti praktinius trūkumus. Be to, pabrėžta, kad reikia stiprinti ryšius ir toliau plėtoti vidaus ir išorės saugumo sąsają kovos su terorizmu srityje.

²² Dok. 5569/19.

²³ Dok. WK 15093/2018.

3.2 Kovos lauko informacija

PSK ir COSI aptarė **kovos lauko informacijos** klausimą remdamiesi ES kovos su terorizmu koordinatoriaus dokumentu ir pranešimu ²⁴. Pasikeičiant nuomonėmis daugiausia dėmesio skirta poreikiui paspartinti galimybę naudotis kovos lauko informacija dėl trijų tikslų: sienų kontrolės, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo. Delegacijos palankiai įvertino pažangą, padarytą po paskutinių diskusijų 2017 m. liepos mėn., ir pabrėžė, kad kovos lauko informacijos rinkimas ir naudojimas yra kompleksinis ir apima daugelį subjektų bei aspektų: kariuomenės, teisėsaugos ir teisinėje srityse.

3.3 Grįžtantys užsienio teroristai kovotojai

Užsienio teroristų kovotojų, įskaitant grįžtančiuosius, padėtis ir jų keliami potenciali terorizmo grėsmė tapo vienu iš didžiausių susirūpinimą tiek politiniu, tiek operatyviniu lygmeniu keliančių klausimų. Po Turkijos karinių veiksmų šiaurės rytų Sirijoje ir atsižvelgiant į nuolat nestabilią padėtį šiame regione, susirūpinimas dėl galimo nenustatyto įtariamų užsienio teroristų kovotojų grįžimo tapo dar didesnis. Kitiškai svarbu, kad būtų nustatyti ne europiečiai užsienio teroristai kovotojai, jei jie bandytų kirsti ES išorės sienas, ir kad veiksmų būtų imamasi gavus žvalgybos informaciją apie įtariamų ne europiečių užsienio teroristų kovotojų tapatybę. COSI pasikeista nuomonėmis apie iš patikimų trečiųjų šalių gautos informacijos apie įtariamus užsienio teroristus kovotojus įvedimo į SIS proceso planą ²⁵; tai padėjo geriau suprasti esamas galimybes pagal ES ir nacionalinės teisės aktus ir nustatyti aspektus, kuriuos būtų galima dar labiau supaprastinti.

²⁴ Dok. 6336/19 EU RESTRICTED / RESTREINT UE + ADD 1 EU RESTRICTED / RESTREINT UE + ADD 2.

²⁵ Dok. 7741/20.

3.4 Dešinysis smurtinis ekstremizmas

Buvo nuspręsta, kad po pastarojo meto išpuolių, motyvuotų šios formos terorizmo, yra tinkamas laikas ir svarbu šiuos debatus teikti aukšto lygio politinėms diskusijoms. Rengiantis 2019 m. gruodžio mėn. įvyksiantiems Tarybos debatams ir atsižvelgiant į Terorizmo darbo grupėje vykusias diskusijas, Komitetas pabrėžė, kad reikia stebėti ir fiksuoti pokyčius, susijusius su dešiniuoju smurtiniu ekstremizmu ir terorizmu ²⁶. Pasikeitimuose nuomonėmis akcentuoti skirtingi valstybių narių požiūriai, kurie gali lemti tik dalinio ir nepakankamo grėsmių vaizdo susidarymą, be to, kaip prioritetai įvardyti interneto vaidmuo ir poreikis toliau svarstyti, kaip kovoti su teroristine propaganda internete, kad ir kokia bebūtų ją ideologija, kuria ji grindžiama.

3.5 ES kovos su terorizmu grėsmių vertinimas

Pagal nustatytą procedūrą ²⁷ kiekvieną pusmetį COSI tvirtino ES lygmens rekomendacijas dėl ES grėsmės įvertinimo kovos su terorizmu srityje ^{28 29 30}. Be kita ko, 2019 m. gegužės mėn. rekomendacijose pabrėžta, kad reikia spręsti politiškai arba ideologiškai motyvuoto visų formų smurtinio ekstremizmo ir terorizmo klausimus, taip pat atsižvelgiant į didėjančią visuomenės poliarizaciją.

3.6 ChBRB grėsmė

Komitetas palankiai įvertino Komisijos pranešimą apie ES atsaką į ChBRB riziką ir galimus tolesnius veiksmus, ypač atsižvelgiant į praneštą padidėjusią riziką, susijusią su galimu cheminių ir biologinių ginklų naudojimu.

²⁶ Dok. 12225/19.

²⁷ Dok. 13414/1/17 REV 1.

²⁸ Dok. 9044/1/19.

²⁹ Dok. 13709/1/19 REV 1.

³⁰ Dok. 7740/20.

3.7 Kova su antisemitizmu. Dabartinė padėtis ir tolesni veiksmai

Po 2019 m. spalio 9 d. išpuolio prieš sinagogą Halėje (DE) Komisija informavo komitetą apie šioje srityje vykdomą darbą. Atsižvelgdama į 2018 m. gruodžio 6 d. Tarybos patvirtintą Deklaraciją dėl kovos su antisemitizmu ir bendro saugumo požiūrio siekiant geriau apsaugoti žydų bendruomenes ir institucijas Europoje plėtojimo ³¹, Komisija įsteigė Tarybos deklaracijos įgyvendinimo darbo grupę, kurioje dalyvauja valstybės narės ir žydų bendruomenės. Įgyvendinimui remti pagal policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonę skirta lėšų.

³¹ Dok. 15213/18.

4. KOVOS SU ORGANIZUOTU IR SUNKIŲ FORMŲ TARPTAUTINIŲ NUSIKALSTAMUMU ES POLITIKOS CIKLAS / EMPACT

2010 m. ES, siekdama sukurti tvarią kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu tęstinumo sistemą, nustatė ketverių metų trukmės politikos ciklą. Tai tapo pagrindine operatyvinio bendradarbiavimo visoje ES sistema siekiant kovoti su pagrindinėmis nusikalstamumo grėsmėmis, darančiomis poveikį vidaus saugumui ES lygmeniu.

Vienas iš svarbiausių ES politikos ciklo bruožų yra jo integruotas daugiadalykis pobūdis, susijęs tiek su visų įvairių sričių ir įvairių žinybų subjektų papildomų įnašų naudojimu ir derinimu, tiek su įvairių rūšių priemonių ir veiklos, skirtų ES kovos su nusikalstamumu prioritetams, integravimu³².

Šiuo daugiadalykiu požiūriu mažinamos kliūtys, kurias priešingu atveju būtų sunku įveikti, pavyzdžiui, įvairių nacionaliniu ir ES lygmeniu dalyvaujančių subjektų kompetencijos, įgaliojimų ir darbo metodų skirtumai atsižvelgiant į įvairias vidaus ar išorės veiksmų aplinkybes, taip pat sudėtingas tarpvalstybinis sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo pobūdis, dėl kurio reikia taikyti įvairaus spektro priemones bei metodus, kad būtų veiksmingai kovojama su tokiu nusikalstamumu.

ES politikos ciklo pasiekimus įrodo solidūs veiklos rezultatai (III priedas)³³, apie kuriuos reguliariai praneša operatyvinių veiksmų planų įgyvendinimui vadovaujantys subjektai ir kurių taip pat pasiekama rengiant bendrų veiksmų dienas. Ne mažiau svarbu yra tai, kad ES politikos ciklas suformavo naują bendradarbiavimo visose nustatytose struktūrose nacionaliniu ir ES lygmeniu aspektą ir suteikė galimybių remiantis šiuo daugiadalykiu kontekstu plėtoti naujus požiūrius.

2019 m. juo pasiekta apčiuopiamų rezultatų: sulaikyta 8 000 asmenų, įskaitant didelės vertės taikinius, nustatyta daugiau kaip 1 400 prekybos žmonėmis aukų ir vaikų pornografijos internete atvejų, užkirstas kelias sukčiavimui ES interesų srityje (400 mln. EUR), konfiskuotas arba įšaldytas nusikalstamu būdu įgytas turtas (77 mln. EUR), konfiskuota 75 tonos narkotikų bei cheminių medžiagų ir konfiskuota 6 000 šaunamųjų ginklų³⁴.

³² Dok. 14884/1/18 REV 1.

³³ Dok. 7623/20.

³⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/44281/information-note-empact.pdf>

4.1 Kovos su organizuoetu ir sunkiu formu tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo igyvandinimas ir perziura

Valdant ES politikos ciklo procesa COSI tenka vienas is pagrindiniu vaidmenu. Kaip isdestyta ES politikos ciklo igaliojimuose ³⁵, COSI idemiai vertina OVP igyvandinima, iskaitant valstybiu nariu ir kitu subjektu dalyvavima siekiant uztikrinti ju isipareigojima ir reikiama zmogiskuju ir finansiniu istekliu skyrima. Komitetas du kartus per metus apzvelgia pazanga, padaryta igyvandinant OVP, be kita ko, remdamasis Europolo isvadomis del OVP igyvandinimo, vadovujanciu subjektu ataskaitomis ir nacionaliniu EMPACT koordinatoriu ataskaitomis ³⁶.

Pagrindinis triju valstybiu grupes pirmininkavimo laikotarpiu akcentuotas elementas, susijes su ES politikos ciklo igyvandinimu, buvo pripazinimas, kad reikia atnaujinti ataskaitu teikimo mechanizma siekiant uztikrinti tolesni OVP igyvandinimo ataskaitu supaprastinima. ³⁷ Tai buvo padaryta ir 2020 m. vasario men. buvo parengtas naujas ataskaitu teikimo mechanizmas ³⁸, kuris bus issamiai paaiskintas vėlesniame etape. Taip pat buvo pristatyti puikus veiklos rezultatai, glaudesnis bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis partnerėmis ir (arba) šalimis, ES politikos ciklo branda, jo veiksmingumas ir sėkmė.

4.2 2021 m. ES SOCTA

Tarybos isvadose del kovos su organizuoetu ir sunkiu formu tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo tesinio 2018–2021 m. laikotarpiu ³⁹ Europolui, kartu su valstybemis narėmis, Komisija ir kitomis TVR agentūromis, buvo pavesta parengti 2021 m. ES SOCTA – naudotoju reikalavimus, kad COSI juos patvirtintu iki 2019 m. liepos men., ir COSI juos patvirtino ⁴⁰ 2019 m. geguzes men.

³⁵ Dok. 14884/1/18 REV 1.

³⁶ Dok. 8686/19.

³⁷ Dok. 9036/19.

³⁸ Dok. 5002/20.

³⁹ Dok. 7704/17.

⁴⁰ Dok. 9038/1/19 REV 1.

2017 m. ES SOCTA ir jos metodikos vertinime valstybės narės ir Europolas pasiūlė keletą patobulinimų. Į šį atnaujinimą atsižvelgta 2021 m. ES SOCTA – naudotojų reikalavimų dokumente ir buvo pateiktos gairės dėl **2021 m. ES SOCTA – metodikos** atnaujinimo, pavyzdžiui, aplinkybių apžvalgos įtraukimo į duomenų rinkimą ir analizę, kad būtų galima nustatyti tendencijas ir pažeidžiamas vietas. Peržiūrėtą 2021 m. ES SOCTA metodiką ⁴¹ COSI patvirtino 2020 m. sausio mėn.

4.3 Nepriklausomas vertinimas

Pradėtas nepriklausomas 2018–2021 m. ES politikos ciklo vertinimas ⁴², kaip raginama Tarybos išvadose dėl kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo tęsinio 2018–2021 m. laikotarpiu ⁴³, kad juo būtų naudojamosi rengiant kitą ES politikos ciklą.

Vertinimo tikslas yra bendrai įvertinti, ar ir koku mastu pasiektas 2018–2021 m. ES politikos ciklo, įskaitant ES SOCTA, bendras tikslas nuosekliai ir metodiškai šalinti svarbiausias sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo keliamas grėsmes, su kuriomis susiduria ES, skatinant visų atitinkamų subjektų bendradarbiavimą ⁴⁴, ir pasiūlyti konkrečių priemonių kitam (-iems) ES ciklui (-ams) patobulinti.

Nepriklausomame vertinime bus apžvelgti 2018–2021 m. ciklo pasiekimai ir jo metu iškilusios kliūtys, taip pat to priežastys. Bus nurodyta geriausia praktika ir konkrečios priemonės, išdėstytos įgyvendinamų rekomendacijų forma, kaip supaprastinti ir padidinti kito (-ų) ES politikos ciklo (-ų) veiksmingumą ir rezultatyvumą ⁴⁵.

Valstybės narės ir TVR agentūros atliekant vertinimą įtraukiamos įvairiomis priemonėmis, įskaitant klausimynus ir pokalbius, galbūt ir mokomuosius vizitus ir, jei manoma, kad tai būtina, naudojantis kitais veiklos stebėsenos būdais.

⁴¹ Dok. 13732/1/19 REV 1.

⁴² Dok. 10993/19.

⁴³ Dok. 7704/17.

⁴⁴ Dok. 15358/10.

[Error! Hyperlink reference not valid.](#)

⁴⁵ Dok. 11163/19.

2019 m. liepos mėn. COSI paramos grupėje delegacijos buvo pakviestos pasikeisti nuomonėmis dėl pagrindinių Komisijos dokumente išdėstyto vertinimo elementų, taip pat dėl dokumente išdėstytų aspektų, susijusių su vertinimo stebėseną. Atsižvelgiant į rezultatus, buvo sudaryta patariamoji grupė, padėsianti atlikti vertinimą, o Komisijos dokumentas buvo peržiūrėtas remiantis po COSI paramos grupės posėdžio raštu pateiktomis pastabomis ⁴⁶.

2020 m. balandžio mėn. COSI paramos grupei buvo pateiktas darbinis dokumentas ir delegacijos susipažino su preliminariomis vertinamojo tyrimo išvadomis bei iki 2020 m. balandžio mėn. vykdyta veikla ⁴⁷. Vertinimas vyksta toliau, nepaisant COVID-19 pandemijos.

4.4 Finansavimas

Nuolat stengiamasi racionalizuoti ES politikos ciklo finansavimą. 2019 m. gegužės mėn. COSI paramos grupėje delegacijos pasikeitė nuomonėmis apie 3-iojo ekspertų grupės praktinio seminaro dėl finansavimo rezultatus ir rekomendacijas, nurodydamos, kuriems aspektams, jų manymu, turėtų būti teikiama pirmenybė ir kuriuos COSI turėtų toliau nagrinėti.

2019 m. iš viso 4 mln. EUR EMPACT biudžeto 3 mln. EUR buvo skirta didelės vertės dotacijoms, o 1 mln. EUR – mažos vertės dotacijoms ⁴⁸. Po rugsėjo mėn. COSI paramos grupėje įvykusių debatų dėl siūlomo 2020 m. biudžeto buvo susitarta, kad dėl labai gero lėšų įsisavinimo lygio ir suteikiamo lankstumo mažos vertės dotacijoms turi būti skiriama daugiau lėšų. ⁴⁹Be to, po COSI debatų horizontaliajam kovos su dokumentų klastojimu prioritetui pirmą kartą skirtas tiesioginis finansavimas – 100 000 EUR. COSI toliau stebės, kaip skirstomas finansavimas. COSI atkreipė dėmesį į didelį konkretų finansavimą iš kitų ES institucijų ir (arba) agentūrų ir (arba) tinklų ⁵⁰, pabrėždamas šių partnerių įsipareigojimą remti EMPACT.

⁴⁶ Dok. 1163/1/19 REV 1.

⁴⁷ Dok. WK 4357/20.

⁴⁸ Dok. 10992/19.

⁴⁹ Dok. 10992/1/19 REV 1.

⁵⁰ Dok. 7409/1/20 REV 1.

4.5 Ataskaitų teikimo mechanizmas

2020 m. vasario mėn. delegacijoms buvo pateiktas peržiūrėtas 2018–2021 m. ES politikos ciklo **ataskaitų teikimo mechanizmo** projektas ⁵¹, parengtas atsižvelgiant į nacionalinių EMPACT koordinatorių rekomendacijas, pateiktas 2019 m. birželio 26 d. Europolo surengtame tam skirtame darbo grupės posėdyje ir 2019 m. spalio 30 d. ⁵² nacionalinių EMPACT koordinatorių posėdyje įvykusiame praktiniame seminare.

Delegacijos aptarė peržiūrėtą dokumentą, kad jį būtų galima priimti, ir buvo bendrai sutarta dėl naujo planavimo ir ataskaitų teikimo šablono: buvo nuspręsta, kad jis patogesnis naudoti ir paprastesnis ⁵³.

4.6 Matomumas

2018 m. gegužės mėn. COSI taip pat pateikė gaires dėl ES politikos ciklo tapatybės stiprinimo ir priėmė rekomendacijas, kaip gerinti komunikaciją apie ES politikos ciklą / EMPACT ⁵⁴, remdamasis valstybių narių nacionalinių ryšių su žiniasklaida centrų svarstymais ir diskusijomis. Šios rekomendacijos buvo įgyvendintos peržiūrėtuose ES politikos ciklo įgaliojimuose ⁵⁵ ir, tinkamai atsižvelgiant į nacionalinių EMPACT koordinatorių pateiktas pastabas ⁵⁶, 2020 m. gegužės mėn. COSI paramos grupei buvo pateikta tolesnė susijusi informacija apie su žiniasklaida susijusių rekomendacijų įgyvendinimą ⁵⁷. Remdamasi gautais atsakymais, grupė rekomendavo parengti **komunikacijos veiksmų gaires**, kuriomis vadovaujantis ilgainiui būtų padidintas EMPACT matomumas ⁵⁸.

Dar viena priemonė, kurios imtasi siekiant padidinti ES politikos ciklo matomumą ir informuoti apie apčiuopiamus OVP ir COSI / COSI paramos grupės darbo rezultatus, buvo **informacijos suvestinių** ⁵⁹, kuriomis rezultatai pristatomi visuomenei, parengimas papildant metinį **reklaminių vaizdo įrašą** ⁶⁰.

⁵¹ Dok. 5002/20.

⁵² Dok. WK 12513/19.

⁵³ Dok. 5002/1/20 REV 1.

⁵⁴ Dok. 7909/18.

⁵⁵ Dok. 14884/1/18 REV 1.

⁵⁶ Dok. WK 4395/20.

⁵⁷ Dok. 7434/20.

⁵⁸ Dok. 7434/1/20 REV 1.

⁵⁹ Dok. 7623/20.

⁶⁰ [Error! Hyperlink reference not valid.](#)

4.7 Bendrų veiksmų dienos

2019 m. lapkričio mėn. COSI paramos grupės posėdyje delegacijos įvertino Europolo pristatytą 2019 m. BVD vertinimą ir pateikė strategines gaires dėl tikslų ir prioritetų, susijusių su nusikalstamumu, į kuriuos turėtų būti atsižvelgta 2020 m. BVD atveju ⁶¹.

Vadovaudamosi COSI pateiktomis strateginėmis gairėmis, delegacijos susitarė dėl 2020 m. BVD koncepcijos projekto remdamosi Europolo, konsultuojantis su FRONTEX, parengtu pranešimu ⁶².

⁶¹ Dok. 13737/19.

⁶² Dok. 5619/20 EU RESTRICTED.

5. ORGANIZUOTAS IR SUNKIŲ FORMŲ TARPTAUTINIS NUSIKALSTAMUMAS – TEMINĖ SRITIS

5.1 Finansinių tyrimų, įskaitant TST, tobulinimas

Po 2020 m. sausio ir vasario mėn. įvykusių dviejų parengiamųjų diskusijų Teisėsaugos darbo grupėje 2020 m. vasario 21 d. COSI buvo surengti teminiai debatai dėl išsamesnio požiūrio į finansų tyrimus, apimančio turto susigrąžinimo ir konfiskavimo priemones, dėl finansinės žvalgybos padalinių (FŽP) bendradarbiavimo ir Europolo vaidmens tame bendradarbiavime ir dėl grynųjų pinigų bei virtualių mokėjimų. Todėl COSI pavedė Teisėsaugos darbo grupei parengti **Tarybos išvadų** projektą, kuris turėjo būti toliau aptariamas COSI 2020 m. gegužės mėn. ir Tarybos patvirtintas 2020 m. birželio mėn.⁶³

Galutiniame Tarybos išvadų tekste akcentuojamas poreikis stiprinti FŽP, turto susigrąžinimo tarnybų (TST), muitinių, mokesčių administratorių ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą ir sąveiką atliekant finansų tyrimus ir keičiantis finansine informacija.

Be to, Tarybos išvadose Komisija raginama apvarstyti galimybę sustiprinti įšaldyto turto valdymo teisinę sistemą, siekiant prireikus tą turtą vėliau konfiskuoti⁶⁴, įtraukti planavimo prieš areštą principą, suteikti TST papildomų įgaliojimų, pavyzdžiui, prevencinio pobūdžio skubaus laikino įšaldymo įgaliojimus, kad būtų užkirstas kelias turto išnykimui. Komisijos taip pat prašoma apvarstyti galimybę toliau stiprinti teisinę sistemą, kad būtų sujungti valstybių narių nacionaliniai centralizuoti banko sąskaitų registrai, apvarstyti poreikį toliau tobulinti virtualiojo turto teisinę sistemą arba atnaujinti diskusijas su valstybėmis narėmis dėl poreikio ES lygmeniu įvesti teisės aktais nustatytus mokėjimų grynaisiais pinigais apribojimus.

⁶³ Dok. 8927/20 ir CM2664/20 Austrijos ir Italijos pareiškimas.

⁶⁴ Konfiskavimo direktyvos (2014/42) 10 straipsnio 2 dalis.

5.2 Neteisėta prekyba narkotikais

Vasario mėn. įvykusiame Teisėsaugos darbo grupės posėdyje, į kurią buvo pakviesta Narkotikų horizontalioji darbo grupė (HDG), pirmininkaujanti valstybė narė pristatė diskusijoms skirtą dokumentą kovos su prekyba narkotikais tema. Daugiausia dėmesio buvo skirta bendradarbiavimo su Vakarų Balkanų partneriais stiprinimui, tačiau taip pat buvo atkreiptas dėmesys į platesnį kontekstą, pavyzdžiui, bendradarbiavimą su US DEA ir Lotynų Amerikos šalių teisėsaugos institucijomis.

Po to COSI surengė teminius debatus atsižvelgdamas į 2019 m. ES narkotikų rinkų ataskaitą, kurioje akcentuojamas poreikis politinėje darbotvarkėje skirti daugiau dėmesio kovos su narkotikais politikai. Delegacijos sutiko, kad dėl grėsmės ES saugumui masto yra pagrįsta atnaujinti politinį dėmesį su narkotikais susijusiai padėčiai ir kad reikėtų intensyviai pastangas sužlugdyti neteisėtą prekybą narkotikais vykdant integruotą, subalansuotą ir faktiniais duomenimis grindžiamą politiką. Reikėtų intensyviai valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir teisėsaugos, teisminių, mokesčių institucijų ir muitinių bendradarbiavimą. Norint sužlugdyti visą nusikalstamos veiklos ciklą, reikia skirti daugiau dėmesio pagrindiniams narkotikų centrams, tamsiojo tinklo ir pašto paslaugų naudojimui, teismo ekspertizei, naujoms technologijoms, finansų tyrimams, nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimui ir tikslinei kovai taikiniu pasirenkant aukščiausio lygmens nusikaltėlius. Reikėtų vystyti tvirtesnes tarptautines partnerystes su ES kaimynystėje esančiomis šalimis ir šalimis, per kurias eina pagrindiniai neteisėtos prekybos maršrutai. COSI pavedė Narkotikų horizontaliajai darbo grupei, pasitelkiant Teisėsaugos darbo grupę, nustatyti, kokių veiksmų gali būti imtasi siekiant gerinti ES atsaką į neteisėtą prekybą narkotikais.

2020 m. gegužės mėn. COSI **patvirtino strateginį ir operatyvinį reagavimo į prekybą narkotikais stiprinimo priemonių rinkinį** ⁶⁵.

⁶⁵ Dok. 7743/20, kuris po COSI posėdžio buvo peržiūrėtas ir buvo parengtas 7743/1/20 REV 1.

5.3 Neteisėtas migrantų gabenimas ir prekyba žmonėmis

Delegacijos pasikeitė nuomonėmis apie visapusiško ir praktiškai įgyvendinamo kovos su neteisėto migrantų gabenimo tinklais stiprinimo priemonių rinkinio ⁶⁶ įgyvendinimo padėtį ⁶⁷, akcentuodamos šios temos svarbą ir reikšdamos tvirtą paramą tam, kad reikia spręsti įvairius debatų metu nurodytus operatyvinius klausimus.

COSI įvertino ⁶⁸ dabartinį ES įsipareigojimą kovoti su neteisėtų migrantų gabenimu rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutu. Buvo bendrai pritarta, kad reikia stiprinti ES pajėgumus bei pasirengimą, ir pripažinta, kad įgyvendinant ES politikos ciklą / EMPACT FII pasiekta puikių rezultatų.

Tęsdamos 2020 m. sausio 23 d. neformaliame Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų posėdyje vykusias diskusijas, delegacijos pasikeitė nuomonėmis, atsižvelgdamos į bendrą Europolo, FRONTEX ir EASO ataskaitą dėl kovos su neteisėtu migrantų gabenimu Vakarų Balkanuose ⁶⁹. Delegacijos iš esmės pritarė tam, kad Vakarų Balkanuose būtų kuriamas intensyvesnio keitimosi informacija mechanizmas, pvz., nacionalinės prieglobsčio prašytojų ir neteisėtų migrantų biometrinių duomenų registravimo ir (arba) dalijimosi duomenimis sistemos, kurios galėtų būti modeliuojamos pagal EURODAC, taip pat tam, kad būtų toliau diegiama SIENA. Didesnis ES agentūrų dalyvavimas regione tam tikrais atvejais laikomas naudingą, tačiau buvo pabrėžta, kad reikia glaudesnio įvairių ES subjektų veiklos koordinavimo. Remdamasis teigiamais veiklos rezultatais, Komitetas paragino Vakarų Balkanų partnerius aktyviau dalyvauti ES politikos ciklo / EMPACT veikloje. COSI dar kartą paragino komisiją ir atitinkamas agentūras spręsti socialinės žiniasklaidos stebėsenos funkcijos klausimą po EASO programos sustabdymo, kaip nurodyta EDAPP nuomonėje.

COSI susipažino su 2020 m. FRONTEX metiniu rizikos vertinimu. Atsižvelgdama į nustatytas grėsmes ir pažeidžiamumas vietas sienų valdymo srityje, FRONTEX planavo ir vykdė bendrą operatyvinę veiklą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai migracijai ir tarpvalstybiniam nusikalstamumui prie išorės sienų ir kaimyninėse trečiojoje šalyse, nustatyti šių reiškinų atvejus ir su jais kovoti. Šios apgalvotos bendros pastangos prireikus veiksmingai vykdomos vidutinės trukmės ir ilgalaikiu pagrindu.

⁶⁶ Dok. 15250/18.

⁶⁷ Dok. 13439/19.

⁶⁸ Dok. 13974/19.

⁶⁹ Dok. 5312/20.

Nuolatinų pajėgų ir FRONTEX operatyvinės veiklos vystymas, taip pat Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrų bendradarbiavimo vystymas ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis išplėtimas grindžiami Europos integruotu išorės sienų valdymu.

Komisija pristatė COSI paramos grupei 2018 m. gruodžio mėn. paskelbtą antrąją pažangos ataskaitą ⁷⁰, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos 20 straipsnį. Ataskaitoje akcentuojama, kad padidėjo vidinės prekybos žmonėmis mastas, taip pat išaugo prekybos žmonėmis naudojantis migracijos srautu mastas. Ataskaita taip pat buvo pristatyta Policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose koordinavimo komiteto (CATS) ir Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginio komiteto (SCIFA) posėdžiuose, taip pat prekybos žmonėmis OVP pradiname posėdyje.

5.4 Mafijos pobūdžio organizuotos grupės

2019 m. Italijos delegacija pateikė COSI diskusijoms skirtą dokumentą, susijusį su grėsme, kurią kelia vis aktyvesnės organizacijos, kurioms būdingas veiksmų „struktūrinis lankstumas“ ir „transnacionalumas“. Buvo konkrečiai paminėta *Ndrangheta* ir iškelti keli aptartini klausimai. Delegacijos susipažino su dokumentu.

5.5 Dokumentų klastojimas

Dokumentų klastojimas ir toliau buvo horizontalioji grėsmė ir EMPACT prioritetas, nes jis sudaro sąlygas nusikalstamumui daugelyje kitų sričių, tačiau ypač prie sienų, kur jis kelia rimtą pavojų vidaus saugumui, susijusį ne vien su neteisėta migracija.

Kadangi tai priklauso vienai iš pagrindinių sienos apsaugos pareigūnų kompetencijos sričių, FRONTEX išplėtė keitimąsi duomenimis ir (arba) informacija specialiaje rizikos analizės tinkle ir sukūrė naujas ES valstybių narių analitikams skirtas duomenų apie dokumentų klastojimą suvestines, užtikrino informuotumą apie padėtį strateginių lygmeniu atlikdama metines rizikos analizes, kuriose daugiausia dėmesio skiriama dokumentų klastojimui, ir parengė kelis teminius vadovus.

Be to, COSI pirmą kartą užsitikrino šiam kompleksiniam prioritetui skirtą biudžetą; tai laidavo keletą operatyvinių ir techninių veiksmų, remiamų Europolo ir dokumentų klastojimo problemą nagrinėjančios aukšto lygio grupės.

⁷⁰ Dok. 15677/18 + ADD 1.

6. VIDAUS IR IŠORĖS RYŠYS

6.1 BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimas Susitarimas dėl civilinių BSGP pajėgumų

PSK ir COSI vėl grįžo prie Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų, daugiausia dėmesio skirdami jo įgyvendinimui. 2019 m. vasario mėn. EIVT pateikė delegatams naujausią informaciją apie bendrą EIVT ir Komisijos veiksmų planą ir esamas pastangas stiprinti BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimą, taip pat pabrėžė svarbų nacionalinių įgyvendinimo planų vaidmenį. EIVT atkreipė dėmesį į savo pastangas dirbti drauge su Komisija, Europolu, FRONTEX ir CEPOL siekiant užtikrinti, kad būtų parengtas visa apimantis veiksmų planas, kuriame taip pat būtų numatyta galimybė plėtoti BSGP ir TVR subjektų naujų formų bendradarbiavimą. Valstybės narės sutiko, kad reikia veiksmingai įgyvendinti Susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų ir užtikrinti glaudesnę BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimą.

Kalbant apie Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų įgyvendinimą, buvo iš esmės pritarta mini koncepcija grindžiamam požiūriui į Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų įgyvendinimą vykdant konkrečius projektus ir bandomąsias schemas pasirinktose misijose. Remdamiesi EIVT dokumentu ⁷¹, PSK ir COSI aptarė galimą bandomojo projekto dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu koordinavimo platformos Nigeryje nustatymą. Diskusijų metu paaiškėjo, jog prieš priimant sprendimą dėl tokio projekto reikia išsiaiškinti keletą klausimų.

6.2 Hibridinės grėsmės

Komitetas palankiai įvertino pirmininkaujančios valstybės narės pranešimą ⁷², taip pat 2019 m. liepos mėn. Helsinkyje įvykusiame neformaliame ministrų posėdyje įvykusios scenarijais grindžiamos politinės diskusijos rezultatų pristatymą. Delegacijos sutiko, kad turėtų būti laikomasi daugiasektorinio, nacionalinio ir ES požiūrio. Delegacijos taip pat akcentavo ES agentūrų vaidmenį remiant valstybių narių pastangas. Atsižvelgiant į diskusijų rezultatus, 2019 m. spalio mėn. Taryboje buvo surengti politiniai debatai.

⁷¹ Dok. WK 10339/19.

⁷² Dok. 12226/1/19 REV 1.

Remiantis pirmininkaujančios valstybės narės parengtu diskusijoms skirtu dokumentu ⁷³ įvyko bendra COSI ir PSK diskusija dėl kovos su hibridinėmis grėsmėmis. Delegacijų nuomonės dėl ES požiūrio šioje srityje taikymo srities ir poreikio iš esmės sutapo; tam taip pat reikia įdiegti vidaus ir išorės priemones. Buvo akcentuotas BSGP misijų vaidmuo kovojant su hibridinėmis grėsmėmis jų veiklos srityje.

⁷³ Dok. WK 10276/19.

7. BENDRADARBIAVIMAS SU VAKARŲ BALKANŲ PARTNERIAIS

Bendradarbiavimo su Vakarų Balkanų partneriais stiprinimas buvo vienas iš pagrindinių pirmininkavusios Kroatijos prioritetų ir viena iš horizontaliųjų temų daugelyje darbo grupės lygmeniu ir COSI surengtų debatų, susijusių su svarbiomis vidaus saugumo sritimis, pavyzdžiui, neteisėtais narkotikais, neteisėtu migrantų gabenimu ir operatyviniu bendradarbiavimu.

Atsižvelgiant į sudėtingą iš dalies sutampančių saugumo grėsmių, įskaitant neteisėtą narkotikų rinką ir organizuotas nusikalstamas grupuotes, pobūdį, buvo pasisakoma už tai, kad būtina kovos su neteisėta **prekyba narkotikais** ir neteisėta organizuotų nusikalstamų grupuočių veikla priemonė būtų toliau stiprinti ES ir Pasaulio banko partnerių bendradarbiavimą, rekomenduojant tai užtikrinti įgyvendinant ES politikos ciklą / EMPACT, užtikrinant tikslinę daugiadalykę platformą, skirtą tam tikriems regionams ir organizuotoms nusikalstamoms grupuotėms. COSI taip pat buvo nurodyti kiti aspektai, pavyzdžiui, mintis toliau stiprinti operatyvinį valstybių narių ir trečiųjų šalių, visų pirma Vakarų Balkanų partnerių, policijos, sienos apsaugos institucijų ir muitinių bendradarbiavimą, taip pat užtikrinti Vakarų Balkanams daugiau ES ekspertinių žinių, teikiant jas techninės paramos ir paramos įveikiant organizacinės, teisėkūros ir procedūrinės sistemų kliūtis, forma.

Toliau plėtodamos 2020 m. sausio 23 d. neformaliame Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų posėdyje vykusias diskusijas, delegacijos pasikeitė nuomonėmis, atsižvelgdamos į bendrą Europolo, FRONTEX ir EASO ataskaitą dėl neteisėto migrantų gabenimo Vakarų Balkanuose (dok. 5312/20).

Delegacijos iš esmės pritarė tam, kad Vakarų Balkanuose būtų kuriamas intensyvesnio keitimosi informacija mechanizmas, pvz., nacionalinės prieglobsčio prašytojų ir neteisėtų migrantų biometrinių duomenų registravimo ir (arba) dalijimosi duomenimis sistemos, kurios galėtų būti modeliuojamos pagal EURODAC, taip pat tam, kad būtų toliau diegiama SIENA. Didesnis ES agentūrų dalyvavimas regione tam tikrais atvejais laikomas naudingu, tačiau buvo pabrėžta, kad reikia patikimesnio įvairių ES subjektų veiklos koordinavimo. Remdamasis gerais veiklos rezultatais, Komitetas paragino Vakarų Balkanų partnerius aktyviau dalyvauti ES politikos ciklo / EMPACT veikloje. FRONTEX toliau vykdė ilgalaikį bendradarbiavimą su Vakarų Balkanų rizikos analizės tinklo (WB-RAN) partneriais. Šiuo bendradarbiavimu užtikrinamas atnaujinamas informuotumas apie padėtį ir stiprinami analitiniai pajėgumai, kuriais remiantis galima tinkamiausiai strateginiu ir operatyviniu lygmeniu reaguoti į bendras grėsmes. COSI dar kartą paragino Komisiją ir atitinkamas agentūras spręsti socialinės žiniasklaidos stebėsenos funkcijos klausimą po EASO programos sustabdymo, kaip nurodyta EDAPP nuomonėje.

8. INFORMACIJOS VALDYMAS

2019 m. antrą pusmetį pirmininkavusi Suomija inicijavo išsamią diskusiją šia tema atsižvelgdama į vykstančius svarstymus dėl ES vidaus saugumo ateities ⁷⁴. Valstybės narės akcentavo, kad **informacijos valdymas** turėtų likti Tarybos darbotvarkėje, pabrėžiant, kad norint užtikrinti sistemingą požiūrį būtina atsižvelgti į visą duomenų ciklą: nuo prieigos prie duomenų iki veiksmingo keitimosi jais ir jų naudojimo. Be to, valstybės narės akcentavo galutinio naudotojo požiūrio tašką, kiek tai susiję su tolesne raida, taip pat tai, jog svarbu visa apimtimi išnaudoti esamas priemones (teisines, technines). Taip pat buvo aptartas Europolo, kaip informacijos centro, vaidmens stiprinimas. Buvo patvirtinta, kad sprendžiant didėjančių duomenų srautų klausimą itin svarbus yra automatizavimas, o būtina išankstinė sąlyga yra standartizavimas.

2019 m. lapkričio mėn. eu-LISA pateikė COSI pranešimą „**Dirbtinis intelektas** valdant didelės apimties IT sistemų operacijas“ ⁷⁵; ši tema sulaukė teigiamos dalyvių reakcijos ir kartais gan ilgų atsiliepimų. Buvo pasiūlyta keletas idėjų, pavyzdžiui, poreikis sukurti visai ES bendrus algoritmus konkrečiose srityse, o pirminis prioritetas yra standartizacija. Keletą kartų paminėtas anksčiau aptartas inovacijų centras Europole. Taip pat buvo pabrėžta, kad politiniai sprendimai dėl priemonių turėtų būti priimami tik po to, kai šie klausimai bus išnagrinėti ekspertų grupių lygmeniu. Galimas dirbtinio intelekto vaidmuo vidaus saugumo srityje buvo iš esmės įvertintas teigiamai tiek strateginiu, tiek praktiniu požiūriu, ir pripažinta, kad šią sritį reikia toliau nagrinėti taikant griežtą apsaugos priemonių sistemą.

⁷⁴ Dok. 13510/19.

⁷⁵ Dok. 12783/19.

2019 m. birželio 11 d. įsigaliojo abu nauji **sąveikumo reglamentai** ((ES) 2019/817 ir (ES) 2019/818), o tų reglamentų įgyvendinimas buvo vienas iš svarbiausių Suomijos pirmininkavimo prioritetų. Veiklos procedūros ir sąveikumo poveikis galutiniams naudotojams (valstybių narių valdžios institucijoms) yra svarbus darbas, kurį reikia aptarti Tarybos struktūrose siekiant optimizuoti sąveikos sistemos operatyvinę pridėtinę vertę. 2019 m. rugsėjo mėn. COSI buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas dokumentas, kuriame išdėstyti įvairūs naujųjų sąveikumo reglamentų įgyvendinimo aspektai, ir kartu COSI pateikta keletas klausimų, kuriuos reikėtų išsamiau apibrėžti įgyvendinant tuos reglamentus. Debatų metu paaiškėjo, kad reikia toliau dėti pastangas įvairiais sąveikumo teisės aktų įgyvendinimo etapais.

Buvo iš esmės pritarta, kad nuolatinis COSI informavimas apie įgyvendinimo padėtį ir klausimus, kuriuos gali reikėti spręsti, galėtų padėti stiprinti savalaikį sąveikumo sistemos įgyvendinimą.

9. MUITINĖS: MUITINIŲ INDĖLIŲ Į VIDAUS SAUGUMĄ STIPRINIMAS

Bendradarbiavimas su muitinėmis ir toliau buvo vienas iš ataskaitinio laikotarpio COSI prioritetų. Komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad buvo priimta atnaujinta būsimo muitinių ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo strategija. Remdamasis diskusijoms skirtu dokumentu ⁷⁶, COSI įvertino pirmininkaujančios valstybės narės atliktą plačios apimties darbą, kuriuo siekiama stiprinti muitinių indėlį į vidaus saugumą, ir aptarė, kokiais būdais, laikantis nustatytos kompetencijos ir vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, galima toliau stiprinti tokį bendradarbiavimą, laikomą esminiu kovojant su organizuotu nusikalstamumu. Buvo atkreiptas dėmesys į FRONTEX padarytą pažangą suburiant sienos apsaugos, muitinės ir policijos pajėgas FRONTEX kovos su tarpvalstybiniu nusikalstamumu operatyvinei veiklai vykdyti.

Muitinės vis labiau įsitraukia į EMPACT veiklą: 2020 m. muitinės dalyvavo dešimtyje iš 2020 m. OVP numatytų veiksmų ir bendrai vadovavo dviem iš jų ⁷⁷. Delegacijos pabrėžė teigiamą bendradarbiavimą su muitinėmis įgyvendinant ES politikos ciklą ir paragino užtikrinti didesnę sinergiją su muitinės veiksmų planu. 2019 m. lapkričio 26 d. Muitinių bendradarbiavimo darbo grupės posėdyje buvo pristatytos veiksmų gairės dėl muitinės integracijos į SOCTA.

COSI išnagrinėjo galimybes bendradarbiauti įgyvendinant ES politikos ciklo OVP ir 10-ąjį Muitinių bendradarbiavimo darbo grupės veiksmų planą, kad būtų užtikrinta sinergija, ir patvirtino siūlomus tolesnius veiksmus ⁷⁸.

⁷⁶ Dok. 13975/19.

⁷⁷ Dok. 7069/20.

⁷⁸ Dok. 7664/1/20 REV 1.

10. MOKYMAS

Atitinkamų ES agentūrų rengiamu teisėsaugos srities mokymu buvo užbaigtas teminių debatų ciklas, susijęs su ES vidaus saugumo ateitimi. 2019 m. COSI surengė gyvus ir įtraukiančius debatus dėl teisėsaugos srities mokymo, kurie buvo diskusijų dėl ES vidaus saugumo ateities ⁷⁹ dalis. Buvo bendrai pritarta, kad mokymas yra strategiškai svarbus ir į jį reikia daugiau investuoti, ypač kiek tai susiję su naujomis technologijomis. Valstybės narės nurodė, kad reikia daugiau mokymo tokiose srityse kaip kibernetiniai nusikaltimai ir sąveikumas.

Plačiai pritarta tam, kad, atsižvelgiant į nacionalinius skirtumus, visoje ES būtų parengtos standartizuotos mokymo veiklos programos ir pateikta pasiūlymų nustatyti kokybės sertifikavimo standartus. Vieningai pritarta tolesniam mainų programų, įskaitant studentų mainų programas, plėtojimui, primenant esamus pavyzdžius: FR ir ES jungtinis mokymas, BG ir DE studentų mainų programa. Viena delegacija pakartojo raginimą inovacijų laboratorijoje nustatyti švietimo ramstį ir, analogiškai, raginimą, kad CEPOL atliktų svarbesnį vaidmenį mokslinių tyrimų ir plėtros srityje ir užmegztų tvirtesnius ryšius su akademinė bendruomene.

Buvo raginama tinkamai finansuoti CEPOL ir prireikus atnaujinti CEPOL įgaliojimus, jei prireiktų įtraukti kokių nors nustatytų papildomų užduočių, įskaitant dalyvavimą bazinio mokymo srityje.

Reikia planuoti pastangas mokymo srityje, kad būtų išvengta dubliavimo, ir koordinuoti ES, nacionalinę ir regioninę mokymo veiklą. Iš esmės pritarta tam, kad, siekiant didinti informuotumą, teisėsaugos mokymo srityje reikia aktyviau bendradarbiauti su muitinėmis ir teisminėmis institucijomis.

Baigdama pirmininkaujanti valstybė narė pabrėžė strateginę mokymo svarbą, poreikį plėtoti bendrąją pagrindinę mokymo programą tolesnio mainų programų plėtojimo naudą ir svarbą CEPOL bei FRONTEX atliekamą vaidmenį ⁸⁰.

⁷⁹ Dok. 13973/19.

⁸⁰ FRONTEX tenka esminis vaidmuo formuojant ir derinant sienų valdymo bendruomenės švietimą, nes jis propaguoja bendrus standartus ir geriausią praktiką sprendžiant esamus ir naujai kylančius uždavinius prie išorės sienų. FRONTEX mokymo programomis siekiama užtikrinti tarpžinybinį bendradarbiavimą ir skatinti šiuolaikinius darbo būdus, integruojant naujausias didelės apimties IT sistemas ir moderniausias technologijas, sudarant sąlygas sienų valdymo bendruomenei rinkti atitinkamą informaciją bei žvalgybos informaciją ir imtis veiksmų numatant galimą riziką bei grėsmes bendram vidaus saugumui.

- TVR agentūrų tinklas

Komitetas susipažino su EIGE pranešimais apie TVR agentūrų tinklo veiklą⁸¹ 2018 m. ir Europolo pranešimu apie pagrindinius TVR agentūrų tinklo prioritetus 2019 m. daugiausia dėmesio skiriant sąveikumui, IRT, kibernetinei sričiai ir inovacijoms. Po metų Europolas pristatė aktualiausią TVR agentūrų tinklo veiklą 2019 m.⁸², o Eurojustas pristatė pagrindinius 2020 m. prioritetus.

11. COSI PARAMOS GRUPĖS VAIDMUO

COSI paramos grupė palengvina ir remia COSI darbą, visų pirma įgyvendinant ES politikos ciklą. Ji turėtų parengti COSI diskusijas, arba užbaigdamą nagrinėti tam tikrus (dažnai techninius) punktus, kurie gali būti svarstomi COSI paramos grupės lygmeniu, arba supaprastindama diskusijas COSI. COSI aptarti pateikiami klausimai, kuriais reikia papildomų COSI gairių, arba strateginio pobūdžio klausimai⁸³.

12. IŠVADOS

COSI toliau aktyviai vykdė centrinį savo vaidmenį užtikrinti, kad Sąjungoje būtų skatinamas ir stiprinamas operatyvinis bendradarbiavimas vidaus saugumo srityje. COSI tęsė ES politikos ciklo įgyvendinimo stebėseną ir vadovavo tolesniems pokyčiams. 2018–2021 m. politikos ciklas tebėra viena iš svarbiausių priemonių ES kovojant su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu per artimiausius ketverius metus ir suteikia patikimą pagrindą daugybės subjektų operatyviam bendradarbiavimui. COSI teks svarbus vaidmuo imantis tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 m. prasidėsiančio atnaujinto politikos ciklo nustatymu ir įgyvendinimu.

Be to, COSI toliau atliks svarbų vaidmenį rengiant būtinus atsakus į ES vidaus saugumo srities uždavinius, susijusius su daugybe temų, kurias nagrinės kita trijų valstybių narių grupė (Vokietija, Portugalija ir Slovėnija).

⁸¹ Dok. 6422/19.

⁸² Dok. 5972/20.

⁸³ Dok. 8900/17.

13. I PRIEDAS. COSI IR COSI PSK POSĖDŽIAI 2019 M. SAUSIO MĖN. – 2020 M. BIRŽELIO MĖN.

POSĖDIS	DATA	DARBOTVARKĖ	POSĖDŽIO REZULTATAI
COSI paramos grupė	2019 02 04	CM 1318/1/19 REV 1	
COSI	2019 02 21	CM 1319/19	6655/19
COSI PSK	2019 02 21	CM 1607/19	
COSI paramos grupė	2019 05 02	CM 2629/1/19 REV 1	
COSI paramos grupė	2019 05 08	CM 2777/19	
COSI	2019 05 14	CM 2632/1/19 REV 1	9401/19
COSI paramos grupė ir CIVCOM	2019 06 12	CM 2626/19	
COSI paramos grupė	2019 07 22	CM 3245/19	
COSI paramos grupė	2019 09 11	CM 3886/1/19 REV 1	
COSI PSK	2019 09 25	CM 3875/1/19 REV 1	
COSI	2019 09 26	CM 3876/2/19 REV 2	12662/19
COSI paramos grupė	2019 11 11	CM 4549/1/19 REV 1	
COSI	2019 11 19	CM 4550/19	14696/19
COSI paramos grupė	2020 02 06	CM 1286/1/20 REV 1	
COSI	2020 02 21	CM 1383/20	6658/20
COSI paramos grupė	2020 05 11	CM 2092/20 (rašytinės pastabos dėl svarstomų dokumentų)	9025/20
COSI	2020 05 15	CM 2142/1/20 REV 1 (prašymas pateikti pastabas)	9026/20
Neformali COSI vaizdo konferencija	2020 05 15	WK 4775/20	

14. II PRIEDAS. SANTRUMPOS

- BSGP: bendros saugumo ir gynybos misijos
- BVD: bendrų veiksmų dienos
- ChBRB: cheminis, biologinis, radiologinis ir branduolinis
- COSI: Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinis komitetas
- DFP: daugiamečių finansinė programa
- DI: dirbtinis intelektas
- EIGE: Europos lyčių lygybės institutas
- EIS: Europolo informacinė sistema
- EIVT: Europos išorės veiksmų tarnyba
- EMPACT: Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma
- ES KTK: ES kovos su terorizmu koordinorius
- ES SOCTA: Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas
- OVP: operatyvinių veiksmų planas
- PSK: Politinis ir saugumo komitetas
- SIS: Šengeno informacinė sistema

- TST: turto susigrąžinimo tarnyba
 - TVR taryba: Teisingumo ir vidaus reikalų taryba
 - US DEA: *US Drug Enforcement Administration* (Jungtinių Amerikos Valstijų kovos su narkotikais administracija)
 - VSF: Vidaus saugumo fondas
 - WB-RAN: Vakarų Balkanų rizikos analizės tinklas
-

15. III PRIEDAS. EMPACT BENDROJI FAKTU SUVESTINĖ. 2019 M. OVP

EUROPOL PUBLIC INFORMATION

GENERAL FACTSHEET OAPS 2019

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

49 arrests
Seized: €6 800 104 in cash.
Other: **18** vehicles, **165** cannabis plants
Assets seized: 200 bank accounts frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP CARTON ROUGE

2 HVTs identified

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

22 arrests
7 international investigations/operations supported
5 EMPACT action days executed
1 OCG and **9** high-value targets (HVT)
40 000 victims' data recovered, and **16** proxy servers identified; over **€550 000** in cash and cryptocurrencies
Taken down: multi-million euro cryptocurrency laundering service Bestmixer, illegal online platform The Wall Street Market, illegal online platform Valhalla Marketplace

OPERATIONAL HIGHLIGHT: TAKE DOWN OF MULTI-MILLION EURO CRYPTOCURRENCY LAUNDERING SERVICE BESTMIXER

Bestmixer was one of the three largest mixing services for cryptocurrencies. Achieved a turnover of at least **\$200m** (approx. 27 000 bitcoins) in one year, guaranteeing customers' anonymity

CYBERCRIME – CHILD SEXUAL ABUSE AND CHILD SEXUAL EXPLOITATION

58 arrests
39 victims identified
Seized: 21 childlike sex dolls
50% increase of non-content files and warning files compared to 2018
22.3% reduction in child sexual abuse material/files thanks to non-content files and warning files uploaded

OPERATIONAL HIGHLIGHT: VICTIM IDENTIFICATION TASKFORCE

19 victims identified and safeguarded, **1 914** series created and shared, **355** intelligence packages created

CYBERCRIME – NON-CASH PAYMENT FRAUD

475 arrests/detentions
1 306 international investigations supported/contributed
3 international operations supported/contributed
1 OCG dismantled
Identified: 60 HVTs, **1 370** fraudsters, **386** herders, **3 383** money mules, **4 757** victims
€17.9m fraud prevention
Seized: €40 000 in cash
Other: 120 fake university diplomas and other counterfeit documents, computers, luxury watches and other jewellery
Taken down: 300 Instagram accounts

OPERATIONAL HIGHLIGHT: E-COMMERCE ACTION (ECOMM 2019)

60 arrests
Fraudulent transactions reported for a value of **€5 164 392.60**

DOCUMENT FRAUD

165 arrests
4 print shops dismantled
Seizures: 3 655 fraudulent documents
Involved in: **9** JOINT ACTION DAYS

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP MARKO

(Large-scale forgery of documents for migrant smuggling networks), **1** arrest, **1** fully equipped print shop dismantled
198 passports + **3 200** biodata single pages of original Greek and foreign passports, **172** identity cards, **90** driving licences, residence permits. Equipment: paper laminating and cutting devices, ink, etc

DRUGS - CANNABIS, COCAINE AND HEROIN

283 arrests
Seized: 37.2 tonnes of cannabis resin, **10 tonnes** of cocaine, **8 tonnes** of acetic anhydride for heroin production, **500 kg** of heroin, **10 kg** of fentanyl, **€7m** in cash
Other: **4** yachts, **1** vessel, **103** vehicles
Assets seized: 800 bank accounts frozen, **€27m** in properties and luxury goods

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPERATION BEAUTIFUL

4 tonnes of cocaine seized, **€2m** in cash seized, **800** bank accounts frozen, luxury goods worth **€6m**, properties worth **€20m**
Other: **3** yachts, **77** vehicles, **4** firearms

DRUGS – NPS/SYNTHETIC DRUGS

555 arrests
Seized: 11.3 tonnes of pre-precursors (MAPA), **2.4 tonnes** of cocaine, **2.5 tonnes** of cannabis, **682 kg** of MDMA, **229 000** ecstasy pills, **247 kg** of methamphetamine, **€7.5m** in cash and cryptocurrency
Other: **57** firearms, **16** cars and luxury goods
7 illicit laboratories dismantled

OPERATIONAL HIGHLIGHT: LARGE SCALE JAD

11.3 tonnes of pre-precursors, **1.3 tonnes** of cocaine, **19 000** ecstasy pills, **10 kg** of amphetamine, **6 kg** of MDMA
€60 000 in cash. Other: **6** firearms, **16** cars

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 601 arrests
86 OCGs identified/dismantled
Identified: **19** facilitators, **508** over-stayers, **34** irregular migrants
Seized: **2 875** documents, **€1.2m** in cash. Other: **3 556** mobile phones, **1** vessel, **37** vehicles, **2** trucks, **2** vans, **21** tractors, **7** boat engines, **57** firearms, **983** pieces of ammunition, **200 000** cigarettes, drugs

OPERATIONAL HIGHLIGHT: INVESTIGATION CASE

13 arrests, **86** OCGs identified/dismantled, **70** HVTs identified
19 facilitators identified, **34** irregular migrants found,
508 over-stayers detected, **12 534** entry refusals, **4** print shops identified and dismantled, **1 081** internet referrals, **389** criminal proceedings against sham marriages, mobile phones and documents seized

ORGANISED PROPERTY CRIME

1 251 arrests
23 mobile organised crime groups dismantled
Seizures and assets seized: value of the seizures and assets seized: **€4 444 424**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP PANDORA IV

64 arrests, **28 000** cultural goods seized, **158** criminal investigations initiated

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS

825 arrests
94 OCGs identified/dismantled
Identified: **1** HVT, **8 824** suspects, **1 307** potential victims (including 69 minors)
Seized: **€173 000**, **\$2 500**. Other: **6** vehicles, computers, mobile phones
Assets seized: **€1.5m** frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: LABOUR EXPLOITATION

273 arrests, **323** potential victims identified, **100** new investigations

MTIC FRAUD

31 arrests
12 OCGs identified/dismantled
Tax evasion prevented: **€8.7m**
Seized: **€2.2m** in cash, **15** tonnes of goods. Other: **1** truck
Assets seized: **€6.8m** seized/frozen

OPERATIONAL HIGHLIGHT: BALTIC REGION

9 OCGs investigated, **€2.2m** in cash seized, vehicles and real estate worth **€1.8m**

EXCISE FRAUD

444 arrests
Seized: **5 215 710 kg** of designer fuel, **7 880 litres** of mineral oil, **32 571 kg** of ethano-like liquid, **956 866 kg** of tobacco, **348 272 731** pieces of cigarettes, **12 965 litres** of vodka, **235** pallets of alcoholic beverages and soft drinks, **€979 234** in cash. Other: **104** trucks, **78** trailers, **58** cars, **3** vans, **75** forklifts, **11** ISO containers, **4** weapons, IT equipment, machinery, large quantity of ingredients for fuel laundering
254 illicit tobacco production/storage/distribution facilities dismantled
Assets seized: machinery/equipment for illegal production of tobacco (**137** production lines, **75** packaging lines, **61** cutting machines, **22** generators and huge quantities of precursors), illegal fuel filling stations and equipment for fuel distribution, real estate, luxury vehicles worth **€1.6m**, **186** bank accounts frozen
Tax evasion prevented: **€370 361 417**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPS CHAIN BRIDGE III/IV

59 arrests, **5200 tonnes** of designer fuel, **€330 000** in cash and other assets seized, **186** bank account frozen
 Other: **78** trucks, **78** trailers

FIREARMS

1 069 arrests
Seized: **6 072** weapons, **59** weapon parts, **31 369** pieces of ammunition and **121** cartridges, **15** explosive improvised devices, **99** hand grenades, **4** blocks of TNT, **9** sticks of dynamite, **€2 774 305** in cash, **€4m** in cryptocurrency, **€35 000** in gold. Other: **299.5 kg** of drugs, **25 866 kg** of cocaine, **188 000** pills, **80 kg** of heroin
Taken down: **50** dark web accounts

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OP ARMES 72 AND WARDOGS

152 arrests, **4 490** weapons seized, **9** sticks of dynamite, **€470 000** in cash

ENVIRONMENTAL CRIME

148 arrests
3 OCGs identified/dismantled
977 suspected individuals/legal entities identified
Seized: **30 tonnes** of contaminated fishes, **2 471 kg** of illegal fisheries, **240 kg** of glass eels, **13** fishing boats, **4** boats, **1 030** tonnes of lead acid batteries (+ **9 630** tonnes under investigation), **224 207** batteries, **50 511kg** sets of solar batteries, **1 783.65 kg** of used batteries, **130** lithium batteries, **22** truck batteries, **12** car batteries, **340 kg** of waste, **23 394m³** of timber. Other: **3** tanks, **12** vehicles, **3** engines
Assets seized: **€2 691 648** illicit profit

OPERATIONAL HIGHLIGHT: OPS END OF LIFE BATTERIES

15 arrests, **1** OCG dismantled, **5** potential HVTs identified
Seized: **1 030 tonnes** of lead acid batteries (+ **9 630 tonnes** under investigation), **224 207** batteries, **50 511 kg** sets of solar batteries, **1 783.65 kg** of used batteries, **130** lithium batteries
22 truck batteries, **12** car batteries